

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Enhed: Kommunaljura

Sagsbeh.: [REDACTED]

Sags nr.: 1200595

Dok. Nr.: 784142

Dato: 18. januar 2012

Notat om kommunernes mulighed for at anvende generelle satser ved befodringsgodtgørelse

[REDACTED] KL (33 70 38 22), har den 11. januar 2012 rettet henvendelse til ministeriet vedr. kommunernes mulighed for at anvende generelle satser i forbindelse med befodringsgodtgørelse til kommunalbestyrelsesmedlemmer. Hun oplyste, at KL får en del henvendelser fra kommuner, der ønsker at spare, hvor de kan, og at der også er en del lokal medieinteresse omkring disse beslutninger. Konkret er der flere kommuner, der har besluttet, at det kommunale personale kun kan få befodringsgodtgørelse efter Skatterådets lave takster, og som er i færd med at undersøge, hvad der er muligt i forhold til kommunalbestyrelsesmedlemmerne. En kommune har bedt KL om en skriftlig redegørelse og på den baggrund har KL spurgt ministeriet om følgende:

- 1) Kan en kommune beslutte alene at ville yde kommunalbestyrelsesmedlemmer befodringsgodtgørelse efter den såkaldte "lave sats", der af Skatterådet er fastsat for kørsel i egen bil udover 20.000 km. årligt? KL har selv bemærket, at befodringsgodtgørelse efter KSL § 16, stk. 10, er en obligatorisk godtgørelse, og at kommunalbestyrelsesmedlemmet således har krav på positiv udgiftsgodtgørelse. Det er på den baggrund KL's vurdering, at en beslutning om alene at yde befodringsgodtgørelse efter de lave takster vil være ulovlig, idet der ikke herved vil blive taget hensyn til de faktiske omkostninger ved befodringen.
- 2) Hidtil har KL vejledt kommunerne om, at hvis de benytter Skatterådets høje sats, så er de efter KL's vurdering på den sikre side i forhold til reglerne i kommunestyrelsesloven. Dvs. at en generel kommunalbestyrelsesbeslutning om at anvende Skatterådets høje sats (kørsel i egen bil op til 20.000 km. årligt) efter KL's opfattelse altid vil være i orden. Har Økonomi- og Indenrigsministeriet udtalt sig herom, og kan ministeriet i givet fald bekræfte denne opfattelse?
- 3) Kan en kommunalbestyrelse beslutte at anvende en generel godtgørelsessats, der ligger imellem den lave og høje sats udmeldt af Skatterådet? Det er KL's vurdering, at en kommunalbestyrelse vanskeligt vil kunne regne sig frem til en anden generel sats end Skatterådets høje sats, og at det vil kræve en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde at yde godtgørelse efter en anden sats end den høje. Kan Økonomi- og Indenrigsministeriet udtale sig herom?

Kommunestyrelseslovens § 16, stk. 10, litra a, er sålydende:

"Stk. 10. I forbindelse med deltagelse i de i stk. 1, litra a-f, nævnte møder m.v. ydes der til kommunalbestyrelsesmedlemmer

a) befodringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet"

Problemstillingen vedrørende generelle satser er kort behandlet i betænkning nr. 1271/1994 om kommunalpolitikeres arbejdsvilkår og repræsentation i de kommu-

nale råd, som ligger til grund for den ændring af bl.a. reglerne om vederlag m.v., der fandt sted ved lov nr. 380 af 14. juni 1995. Følgende fremgår af betænkningens kapitel VII, pkt. 2.4.6., vedrørende udgifter til rejser m.v.:

"Udvalget har fundet anledning til at overveje, om der er grundlag for at opretholde den særlige godtgørelse for fravær fra hjemstedet, som i praksis har dannet grundlag for, at mange kommunalbestyrelser har besluttet at udbetale en bestemt godtgørelse i henhold til standardiserede takster. Det er udvalgets opfattelse, at en sådan godtgørelsestype er problematisk, fordi det kan være vanskeligt at finde frem til en standardiseret takst, der – som det naturligvis er påkrævet, når det drejer sig om en godtgørelse – omtrentlig svarer til de gennemsnitlige faktiske omkostninger til forplejning, overnatning m.v. Dette kan efter udvalgets opfattelse indebære en vilkårlig retsstilling for den enkelte kommunalpolitiker, idet nogle vinder, og andre taber på ordningen.

Udvalget finder dog, at hensynet til en enkel administration vejer så tungt, at der fortsat skal være adgang til at godtgøre udgifter forbundet med fravær fra hjemstedet i henhold til standardiserede takster.

Det er udvalgets opfattelse, at både godtgørelse for fravær fra hjemstedet og anden godtgørelse af positive udgifter, der er forbundet med rejser i forbindelse med varetagelse af det kommunale hverv, herunder udgifter til befordring, skal ske i henhold til en ufravigelig lovbestemmelse.

Godtgørelsen af sådanne udgifter vil herefter være obligatorisk og ikke som hidtil i princippet bero på kommunalbestyrelsens beslutning"

Af forarbejderne til bestemmelsen i kommunestyrelseslovens § 16, stk. 10, litra a om obligatorisk befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fravær fra hjemstedet (merudgifter til logi og forplejning) fremgår følgende:

"Som hidtil giver bestemmelsen kun adgang til dækning af positive udgifter, dvs. omkostningsdækning. Dette er ikke til hinder for, at der fastsættes generelle godtgørelsessatser, når blot det sker under hensyn til de faktiske omkostninger."

Af ministeriets vederlagsvejledning (vejledning nr. 9 af 9. februar 2007) fremgår bl.a. følgende:

"Det forhold, at der skal være tale om positive udgifter, dvs. omkostningsdækning, er efter forarbejderne til bestemmelsen imidlertid ikke til hinder for, at der fastsættes generelle godtgørelsessatser, når blot dette sker under hensyn til de faktiske omkostninger... Eksempelvis kan der anvendes generelle satser for befordring i bil, uanset at udgiften pr. kilometer vil variere afhængig af, hvilken bil der er tale om.

...

Den skattemæssige behandling af befordringsgodtgørelsen er ikke i sig selv afgørende for, om godtgørelsen er i overensstemmelse med reglerne i lov om kommunernes styrelse. Efter § 16, stk. 10, litra a, har kommunalbestyrelsen således adgang til – under hensyn til de faktiske udgifter – at fastsætte egne generelle satser for befordringsgodtgørelse, der kan være højere end satserne for skattefri befordringsgodtgørelse. I så fald skal der ske beskatning..."

Ad 1) Økonomi- og Indenrigsministeriet har ved flere lejligheder udtalt, at det ikke vil være i overensstemmelse med lovgivningen, hvis en kommunalbestyrelse beslutter alene at yde befordringsgodtgørelse til kommunalbestyrelsesmedlemmerne efter den lave sats, jf. f.eks. Indenrigsministeriets brev af 17. marts 1999 til KL, punkt 1.

Ad 2) Økonomi- og Indenrigsministeriet ses ikke at have udtalt sig udtrykkeligt herom.

Af kommentaren til kommunestyrelsesloven, 2010, side 167, fremgår, at kommunalbestyrelsen kan "fastsætte egne (højere) satser for godtgørelser [end Skatterådets], forudsat at disse er fastsat under hensyn til de faktiske udgifter".

Heri må ligge en forudsætning om, at en kommunalbestyrelse ikke er afskåret fra at vurdere, at de faktiske udgifter til befordring giver grundlag for en højere generel sats for befordringsgodtgørelse, end de af Skatterådet fastsatte satser. Det kunne f.eks. være i en situation, hvor der sker en voldsom stigning i benzinpriserne, uden at der (endnu) er taget højde herfor i Skatterådets satser.

Kommunalbestyrelsesmedlemmer har krav på godtgørelse af positive udgifter til befordring, og ministeriet kan på den baggrund principielt ikke udelukke på forhånd, at der kan opstå situationer, hvor selv Skatterådets høje sats ikke dækker de faktiske omkostninger.

Ad 3) Økonomi- og Indenrigsministeriet ses ikke at have udtalt sig herom.

I forlængelse af ovenstående finder ministeriet ikke, at det på forhånd kan udelukkes, at en kommunalbestyrelse vil kunne fastsætte generelle satser, der afviger fra (og er lavere end) Skatterådets høje sats. Det afgørende er, at kommunalbestyrelsen fastsætter de generelle satser under hensyn til de faktiske omkostninger.

Eftersom Skatterådets satser er baseret på gennemsnitsberegninger, er Økonomi- og Indenrigsministeriet dog enig med KL i, at det formentlig kan være vanskeligt for en kommune at sandsynliggøre, at en anden og lavere sats er bedre i overensstemmelse med de faktiske omkostninger end Skatterådets sats.

Det indstilles, at KL's henvendelse besvares i overensstemmelse med ovenstående.

Forvaltningsjura, den 18. januar 2012.

/ [Redacted signature]

